

re oppletarum. Dein series formaque glandularum in mulieribus à cæteris animalibus, & potissimum uniparis differt, his namque unicum quodammodo & continuum in uniuerso ubere consistit glandosum corpus, illis autem ad papillæ centrum una magnaque & mamillæ modo effigiata habetur glans, cuius alie frequentes, sed parue, & amygdalis à cortice liberatis similes in circuitu accumbunt, duriori adipe, & uenarum & fibrarum ex carnea membrana in cutem pertinentium interuentu mutuo commisse connateque. Vniuersa enim mamillarum substantia ad ipsi ritu inter cutem & membranam à nobis carne dictam continetur, neque costis incumbentibus musculis mamillæ alio nexu committuntur, quam per reliquum corpus carnea membrana subditis sibi musculis: nisi forte hic paulo plures uenæ interueniunt, à musculis in mamillas digestæ. Vtque tamen mamillæ aliquando flaccidæ propendeant, carnea membrana à musculis non abscedit, uerum glandulæ illæ unâ cum adipe non amplius constrictæ, sed flaccidæ à carnea membrana laxantur. Mulieres enim lactantes & ultimis mensibus uterum gerentes, has uenas lacteo humore aut lacte oppletas habent, & ipsæ etiam glandulæ eo abundant, & ob id molliores & fungosæ admodum, neque ita inuicem continuæ redduntur, & illum tonum non amplius seruantes, neque amplius duriusculo illas sustinente adipe, sensim flaccescunt & propendent. Verum nunquam eo perueniunt raritatis, ut deuoratum à muliere pilum in se (uti Aristotelis est sententia) reciperent, & pilari morbo, Græcis *πυλωσι* nuncupato, uexarentur, quandoquidem nulli dubium est, per tot angustos tenuesque anfractus ab ore in mamillas pilum nequaquam duci posse, etiam si illi mamillæ, quæ in ipsarum consisteret uenis, amplexuræ essent. Est enim id Aristotelis commentum, ipsi ab anu quapiam persuasum. Quamquam fortassis, ut in renibus urinariisque meatibus, quid pili simile in mamillis progigni possit, non omni ex parte uideatur absenti. Cutis mamillæ obducta, reliquæ thoracis cuti congruit: mamillæ enim substantiæ, ut reliquæ adipi, conuiscitur, pariterque inibi crassa est. At ubi orbiculatim ad papillam nigricat, circulum que constituit, qui Græcis nuncupatur, pertinacius maximæ in mamilla glandi conuiscitur, uelut plurimum neruorum, & tenuium uenarum instar fibrarum albicantium interuentu. Quinetiam cutis hic interdum tenuior quam alibi euadit, fungosum quippiam, ut & papilla, adipiscens. Huius namque substantia penis substantiæ accedit, hoc est neruæ quodammodo cuti intus spongiosa substantia oppletæ, quæ dirigit ac uicissim laxari non minus quam penis apta, & pariter sensu prædita est. Obscuri illi tenuesque nerui ac prorsus fibræ modo albicantes, in papillam pertinentes meatus uenarum furculi sunt, multiplici serie inter glandulas excurrentes. Venæ porro mamillis exporrectæ, à triplici plurimum pendunt radice. Axillaris enim uena thoracis amplitudinem egressa, ramum insignem in musculos pectori superstratos, & pectoris cutem ipsamque demum mamillam depromit. Quæ etiam elatiorem scapulæ sedem, & summum humerum implantat uenæ, deorsum in plerisque mulieribus ante sectionem conspicuos furculos in mamillæ cutem ipsamque mamillam deriuant. Apparent namque crebro mamillarum cutis uenæ in multis mulieribus, & potissimum quæ aliquando lactant, insignes, subuirdes, & errabundo ductu, ut in sura & in cubiti interna sede, aut in temporibus, tortuose incedentes. Porro uenæ mamillarum à tertia radice principium ducentes, non perinde in cutem atque priores, sed in mamillarum substantiam penitus excurrunt, arterijs concomitatæ perquam gracilibus. Hæc namque uas germinant uenæ ac arteriæ à iugulo deorsum sub pectoris osse exporrectæ, & inter cartilaginum interualla ramos pectori incumbenibus musculis & hinc mamillis diffundentes. Atque hæc præcipuæ sunt uenæ in constructione mamillarum animaduertendæ, quandoquidem harum interuentu uterus cum mamillis consortij lege afficitur. Hæc namque mamillarum uenæ & arteriæ (si modò quæ illis dispergantur) à iugulo, uti in uenarum & arteriarum serie docuimus, pronatæ, eosque quos diximus ramos per cartilaginum interualla germinantes, deorsum sub pectoris ossis lateribus prorepunt, atque thorace excidentes, super anteriorem peritonæi transuerforumque abdominis musculorum sedem rectis musculis exporriguntur, horum posteriori sedi innatæ, frequentesque soboles, donec ad medium illorum longitudinis deuenerint, huc illuc utrobique emittentes. Porro hæc iuxta umbilici sedem alias uenas & item arterias sub rectis musculis sursum conscendentes operiuntur, atque cum illarum ramis ita implicantur, ac si utriusque manus digitos inuicem infereres, neutiquam enim osculis suis ita conuiuent, ac si utriusque manus digitorum apices edirecto, non autem ex latere unâ commiteres. Hæc uasa sursum potentia ea demum sunt, quæ à grandioribus cauæ & arteriæ truncis per inguina crura accessuris principium assumere, in tertio libro commemorauimus. Quæ & si ab eadem cum uterum petentibus uenis radice non enascantur, ad eam tamen utero accumbunt, uicinaque sunt, ut qui hic in uteri uenis coaceruatur sanguis, illis uasis excipi, sursumque ferri posse credatur, aut suis osculis sanguinem à descendentibus sub

Libro 7. Hic
series de ani-
malibus.

Papillæ sub-
stantia.

Venarum ma-
millam peten-
tium series.

c. 14 fig. c.
d. 14 fig. c.
D. 14.

c. 14 fig. c.
d. 14 fig. c.
D. 14.

c. 14 fig. c.
d. 14 fig. c.
D. 14.

c. 14 fig. c.
d. 14 fig. c.
D. 14.

c. 14 fig. c.
d. 14 fig. c.
D. 14.

c. 14 fig. c.
d. 14 fig. c.
D. 14.

c. 14 fig. c.
d. 14 fig. c.
D. 14.

pectoris osse uasis, accipientia ad uteri uenas ac arterias diffundere. Verum arteriarum in tertio libro traditarum seriem spectat, quæ in præsentia uenit ad uterum non postposito, paucissimas prorsus uenas ab illis quæ sub pectoris osse papillas diffundi, & arterias adhuc multo rariore, & si ausim dicere nullas, ab illis pendunt, qui subditis musculis exporriguntur, neque aliter hi in mamillas quam thoracis cutem deriuantur, præter unicum qui subinde ex quinto papillam adit, multosque furculos ipsi offert. Quam uero singula primario idonea rerum Opifex iustissime fabrefecerit, intelliges, si seorsum unumquodque ris. Ac præcipuum quidem mamillarum officium in omnibus animalibus piunt, & animal in lucem edunt, censendum est, tenero adhuc ac iam nuptum præparare: quemadmodum uteri munus est semen concipere, & abortum absoluat continere. Non autem in hoc præcipue, quamquam in quatuordecim libro Aristoteles hoc innuit, ubera creauit Natura, ut cordis sedem operari mulieribus secundario, aut illis abutente Natura ad lactis generationem, & dum facerent. Quandoquidem plerorumque animalium & uirorum pueri ad lactis primò generationem, dein uero ex positu, quem non solum in hominibus sed & necessarium in pectore obtinuerunt, cordi uelut propugnaculum essent. Quum enim neque pueris neque alicui animali ad generationem non lactis exurgant, sed ueluti notæ cuiusdam gratia absque peculiari aliquo in illa liqua inter cutem & carneam membranam pinguedine discerni possint, dum hæc sunt, certum est, eas primò non propugnaculi uice fieri: nam in illis animalibus neque copiosiores adipem, neque glandulas, neque aliud quippiam papillam habent, quo propugnacula illis quibus incumbunt organum merito si quod incrementum in uiris mamillæ recipere apparent, & quasi alterius generis notæ cuiusdam habendæ sunt, id illis magna ex parte prouenit peractio annuæ primùm genitale semen ferre ac pubescere incipiunt, ut stirpes semen laturas uimus, adeo sanè ut lactis gratia potius quam propugnaculi intumescere, effusis mamillas fieri constet. Nam & lac nonnullis uiris post pubem exprimi quentiores uel multum prodixisse, Aristoteles ipse asserit, & nos quoque non minus: uerum hoc potissimum accidit iunioribus & senioribus uiris, quibus respectiores, præcipue si humidiores, leuiore, neque amplius uenis sunt, cor magis quifusci quam candidi sunt. Quod uero mamillæ homini, quemadmodum pectore collocantur, non ita autem cæteris: præter hoc quod brachiorum motiones non impediunt, latumque pectus, neque ut reliqua ferè animalia in ac beat, mulier puerum lactans abundè indicat, nobis que in illo officio uarijs promptissimum est, mamillis commodiorem regionem sessili animali & materim ueneris præteream usum) anteriori thoracis regioni nullam excogitatus lactis generationi propter cordis calorem non est ineptus, & ex abunda propugnaculum & uallum quoddam censerì possunt, homini imprimis per neque illo cæterorum ferè animalium modo humi redinatur. Deinde & si quendam calorem (qui tamen magis necessarius uentri culo & intestinis fuit) Mamillæ enim lanci penicilli, aut uestis, aut ipsius in corpore adipis, aut carnis officina prius excalefactæ calorem illum reprimendo regendoque reuerberat: racisque cōtinuum motum, cordisque in expugnabilem calorem ad lactis generationem conferre, qui concoctionis alterationisque naturam perspectam habet, absque non rō mamillas homini elatius, cæteris uero animantibus humilioribus ex Aristotelis philosophorum & medicorum suffragio collocatas esse propter alimentum, incrementum quod in lac conuertendum erat, penuriam: non omni ex parte sanum enim huc scopum dirigunt, quod fetus in utero inferioris corporis partem sanguinem in nutrimentum assumit, mamillæ uero ad lactis generationem superioris partis. Dein adijciunt, homini in elatiori parte mamillas reponi, caribus non item, quod his superioris partis excrementum in cornua & iuba mulieri absumeretur. Quasi uero cerui, equæ, eiusque generis animantia uenis sum sub pectore feruntur magis ac homines carerent: & in illis ex superioribus ad uterum sanguis minus quam mulieri possit transsumi: & non multo alias omnino, excrementum in longissimos capitis crines, quam alijs animalibus pro proportionem deperiret. Sed profectò hæc Aristotelis ratio illi cor-